

Briselē, 3.9.2021.
COM(2021) 532 final

2021/0283 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Orhūsas konvencijas Pušu sanāksmes septītajā sesijā Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz atbilstības lietu ACCC/C/2008/32 un ACCC/C/2015/128

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu noteikt nostāju, kāda Orhūsas konvencijas Pušu sanāksmes septītajā sesijā Savienības vārdā jāieņem saistībā ar paredzēto Lēmuma VII.8f pieņemšanu par to, kā Eiropas Savienība pilda savus konvencijā noteiktos pienākumus

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Orhūsas konvencija

Konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem ("Orhūsas konvencija")¹ ir daudzpusējs vidiskais nolīgums, kas noslēgts ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) atbalstu.

Orhūsas konvenciju 2005. gada 17. februārī apstiprināja² Eiropas Kopiena, kas parakstīšanas laikā turklāt pievienoja deklarāciju³. Visas dalībvalstis ir nolīguma Puses. Ar Regulu (EK) Nr. 1367/2006 ("Orhūsas regula") tiek veicināta konvencijas īstenošana attiecībā uz ES iestādēm un struktūrām⁴.

2.2. Orhūsas konvencija

Orhūsas konvencijas Puses tiekas reizi četros gados, un viens no pastāvīgajiem darba kārtības jautājumiem attiecas uz to, kā Puses pilda konvenciju. Izpildi novērtē Atbilstības komiteja, kas izveidota atbilstoši konvencijai saskaņā ar tās 15. pantu. Atbilstības komitejas konstatējumi ir galīgi.

Komitejas konstatējumi tiek iesniegti apstiprināšanai Orhūsas konvencijas Pušu sanāksmē saskaņā ar 37. noteikumu Lēmumā I/7 par atbilstības pārskatīšanu⁵. Ja konstatējumus apstiprina, tie iegūst Orhūsas konvencijas oficiālas interpretācijas statusu, tāpēc ir saistoši Pusēm un konvencijas struktūrām.

Parasti Pušu sanāksmē lēmumus pieņem vienprātīgi. Ja visi centieni panākt vienprātību ir nesekmīgi, lēmumus par būtiskiem jautājumiem pieņem ar trīs ceturtdaļu balsu vairākumu no klātesošo un balsojošo Pušu skaita⁶. ES ir 27 balsis no kopumā 46 balsīm, ja visas Puses ir klātesošas.

Pirms Pušu sanāksmes ES nostājas tiek noteiktas Padomes Starptautisko vides jautājumu darba grupā.

¹ Publicēta ANO EEK tīmekļa vietnē
<http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/cep43e.pdf>.

² Padomes Lēmums 2005/370/EK, OV L 124, 17.5.2005., 1. lpp.

³ ES deklarācija ir publicēta ANO EEK tīmekļa vietnē sadaļā "Deklarācijas un atrunas", sk.
https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsq_no=XXVII-13&chapter=27&clang=en.

⁴ OV L 264, 25.9.2006., 13. lpp.

⁵ Pieejams šeit: [g0430994.doc \(unece.org\)](http://www.unece.org).

⁶ Lēmums I/1 par reglamentu (sal. jo īpaši ar 35. noteikumu par lēmumu pieņemšanu), sk.
<http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/mop1/ece.mp.pp.2.add.2.e.pdf>.

2.3. Paredzētais Orhūsas konvencijas akts

Orhūsas konvencijas Pušu sanāksme savā septītajā sesijā, kas notiks 2021. gada 18.–20. oktobrī, plāno pieņemt Lēmumu VII.8f par to, kā Eiropas Savienība izpilda konvenciju (“paredzētais akts”).

Paredzētā akta mērķis ir noskaidrot, vai Eiropas Savienība nodrošina izpildi jo īpaši attiecībā uz lietu ACCC/C/2008/32 un ACCC/C/2015/128, un izklāstīt nosacījumus, kas nepieciešami, lai izpildi nodrošinātu un, iespējams, noteikt regulāras ziņošanas pienākumus un pieprasīt attiecīgajai Pusei veikt steidzamus izpildes nodrošināšanas pasākumus.

3. NOSTĀJA, KĀDA JĀIENĒM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Komiteja 2017. gada 17. martā publicēja konstatējumus lietā ACCC/C/2008/32, ko attiecībā uz tiesu iestāžu pieejamību ES līmenī ierosinājusi nevalstiskā organizācija (NVO) *ClientEarth*⁷. Komiteja pauda, ka gan Līguma noteikumi par ES tiesu iestāžu pieejamību ES tiesu interpretācijā, gan administratīvajai pārskatīšanai piemērojamie Orhūsas regulas kritēriji ir pretrunā Orhūsas konvencijai.

Atsevišķā atbilstības lietā (ACCC/C/2015/128),⁸ kuras konstatējumi tika publicēti 2021. gada 17. martā, Komiteja konstatēja, ka ES pārkāpj konvenciju, jo tā nenodrošina sabiedrības pārstāvjiem piekļuvi administratīvām vai tiesas procedūrām, lai apstrīdētu lēmumus par Eiropas Komisijas veiktām valsts atbalsta pasākumiem.

Atbildot uz Komitejas konstatējumiem lietā ACCC/C/2008/32, Komisija 2020. gada 14. oktobrī pieņēma priekšlikumu par Orhūsas regulas grozīšanu⁹ un paziņojumu par tiesu iestāžu pieejamību¹⁰. Tā bija atbilde uz Padomes aicinājumu¹¹ Komisijai iesniegt tiesību akta priekšlikumu un Komisijas saistībām, ko tā uzņēmusies paziņojumā par Eiropas zaļo kursu.

Kā likumdošanas procesa galīgais rezultāts 2021. gada 12. jūlijā dialogā tika panākta politiska vienošanās, kurā ņemtas vērā visas Atbilstības komitejas paustās bažas lietā ACCC/C/2008/32.

Lietā ACCC/C/2015/128 attiecas uz valsts atbalsta izņēmumiem atbilstoši Orhūsas regulai, kas nebija daļa no iepriekš minētā Komisijas tiesību akta priekšlikuma. Tomēr dialogā 2021. gada 12. jūlijā Komisija kā daļu no kompromisa, kura rezultātā tika pieņemta pārskatītā Orhūsas regula, sniedza paziņojumu, kurā tā apņēmas novērtēt konstatējumus šajā lietā un publicēt rezultātu līdz 2022. gada beigām. Komisija arī norādīja, ka līdz 2023. gada beigām tā attiecīgā gadījumā nāks klajā ar pasākumiem šīs problēmas risināšanai, ņemot vērā ES un tās dalībvalstu pienākumus saskaņā ar Orhūsas konvenciju un noteikumus Savienības tiesību aktos par valsts atbalstu.

⁷ Konstatējumi un ieteikumi lietā ACCC/C/2008/32 ir pieejami vietnēs https://unece.org/env/pp/cc/accc.c.2008.32_european-union un https://unece.org/env/pp/cc/accc.m.2017.3_european-union.

⁸ https://unece.org/sites/default/files/2021-03/C128_EU_findings_advance%20unedited.pdf.

⁹ COM(2020) 642.

¹⁰ COM(2020) 643.

¹¹ Padomes Lēmums (ES) 2018/881 (2018. gada 18. jūnijs), ar kuru lūdz Komisiju iesniegt pētījumu par Savienības rīcības iespējām saistībā ar Orhūsas konvencijas Atbilstības komitejas konstatējumiem attiecībā uz lietu ACCC/C/2008/32 un, ja saskaņā ar pētījuma rezultātiem tas ir atbilstoši, priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1367/2006, ST/9422/2018/INIT, OV L 155, 19.6.2018., 6. un 7. lpp.

Šī iniciatīva attiecas uz Padomes lēmuma projektu, kas aptver abas minētās lietas; attiecīgi Pušu sanāksmē 2021. gada 18.–20. oktobrī ES var paust vienotu nostāju.

Attiecībā uz lietu ACCC/C/2008/32 ES sagaida, ka Puses sanāksmē vienosies, ka ES pasākumi, tiklīdz tie būs pieņemti un būs stājušies spēkā, nodrošinās atbilstību Orhūsas konvencijai. Tā kā Pušu sanāksmes lēmuma projekts tika sagatavots, pirms tika oficiāli noslēgta likumdošanas procedūra saistībā ar Orhūsas regulu, ES, iespējams, būs jāprasa, lai Pušu sanāksmes lēmuma projekts tiek atjaunināts, lai tas pilnībā atspoguļotu šo ļoti svarīgo norisi ES.

Attiecībā uz lietu, kas saistīta ar valsts atbalstu, ES pieņems lēmumu, ar ko atzīst — bet ne apstiprina — konstatējumus, un atkārtoti pievērsīsies šim jautājumam nākamajā Pušu sanāksmē, kas gaidāma 2025. gadā, vienlaikus ziņojot konvencijai līdz termiņiem, kas noteikti Komisijas paziņojumā.

Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, gaidāmajā Pušu sanāksmes septītajā sesijā ES būtu jāakceptē konstatējumi lietā ACCC/C/2008/32, ievērojot šā Padomes lēmuma projekta noteikumus. Turklāt ES būtu jāatzīst konstatējumi lietā ACCC/C/2015/128, bet jāpieprasa šo konstatējumu apstiprināšanas atlikšana uz Pušu sanāksmes astoto sesiju.

Bez tam ir būtiski, lai konvencijā tiktu atzīta ES valstu tiesu kā ES tiesību parasto tiesu centrālā loma¹² un lai LESD 267. pantā paredzētā prejudiciālo nolēmumu sistēma tiktu atzīta par derīgu līdzekli piekļuvei tiesām un apstrīdēšanai vides jautājumos. Tam vajadzētu būt atspoguļotam Pušu sanāksmē pieņemtā lēmuma tekstā.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā ir paredzēti lēmumi, kas nosaka “*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*”.

Jēdziens “*lēmumi ar juridiskām sekām*” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas “*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*”¹³.

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Orhūsas konvencija ir struktūra, kas ar vienošanos izveidota Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas pārziņā.

Akts, ko Pušu sanāksme ir aicināta pieņemt, ir akts ar juridiskām sekām. Paredzētais akts būs saistošs atbilstoši starptautiskajām tiesībām saskaņā ar Orhūsas konvencijas 15. pantu un noteikumiem Lēmumā I/7 par atbilstības pārskatīšanu, jo īpaši tā 37. noteikumam¹⁴.

Savukārt paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

¹² Atzinums 1/09, *Vienotas sistēmas izveide strīdu izskatīšanai patentu jomā*, EU:C:2011:123, 80. punkts.

¹³ Tiesas 2014. gada 7. oktobra spriedums, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

¹⁴ Citēts iepriekš.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu pieņemamā lēmuma materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā paredzētā akta mērķa un satura, par kuru ieņem nostāju Savienības vārdā.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz vides rīcībpolitiku.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir 192. panta 1. punkts.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 192. panta 1. punktam saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Orhūsas konvencijas Pušu sanāksmes septītajā sesijā Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz atbilstības lietu ACCC/C/2008/32 un ACCC/C/2015/128

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Ar Padomes Lēmumu 2005/370/EK¹⁵ 2005. gada 17. februārī Eiropas Kopienas vārdā tika apstiprināta Orhūsas konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (“Orhūsas konvencija”)¹⁶.
- (2) Atbilstoši Orhūsas konvencijas 10. panta 2. punktam tās Pušu sanāksmē var pieņemt lēmumus par atbilstību konvencijai.
- (3) Orhūsas konvencijas Pušu septītajā sesijā 2021. gada 18.–20. oktobrī plānots pieņemt Lēmumu VII.8f par to, kā Eiropas Savienība pilda savus konvencijā noteiktos pienākumus, to vidū konstatējumus lietā ACCC/C/2008/32 un ACCC/C/2015/128.
- (4) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kāda Orhūsas konvencijā jāieņem Savienības vārdā, jo Lēmums VII.8f par to, kā Eiropas Savienība pilda savus konvencijā noteiktos pienākumus, būs Savienībai saistošs.
- (5) Savienība konvencijā noteiktos pienākumus attiecībā uz savām iestādēm un struktūrām īstenojusi ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 6. septembra Regulu (EK) Nr. 1367/2006 par to, kā Kopienas iestādēm un struktūrām piemērot Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (“Orhūsas regula”).
- (6) Saskaņā ar Orhūsas konvencijas 15. pantu tika izveidota Orhūsas konvencijas Atbilstības komiteja (“Komiteja”), kuras kompetencē ir izvērtēt, kā Puses pilda konvencijas noteikumus. Savukārt saskaņā ar 37. noteikumu Lēmumā I/7 par atbilstības pārskatīšanu Komitejas konstatējumi ir jāapstiprina Pušu sanāksmei.

¹⁵ Padomes Lēmums 2005/370/EK (2005. gada 17. februāris) par to, ka Eiropas Kopienas vārdā noslēdz Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (OV L 124, 17.5.2005., 1. lpp.).

¹⁶ <http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/cep43e.pdf>.

- (7) Savienība 2017. gada 17. martā saņēma konstatējumus lietā ACCC/C/2008/32 par piekļuvi tiesu iestādēm ES līmenī¹⁷. Komiteja savu konstatējumu 123. punktā nosprieda, ka *“konkrētā konvencijas Puse neizpilda konvencijas 9. panta 3. un 4. punktu attiecībā uz sabiedrības locekļu piekļuvi tiesu iestādēm, jo ne Orhūsas regula, ES Tiesa Tiesas judikatūra neīsteno un neizpilda no minētajiem punktiem izrietošos pienākumus.”*
- (8) Kad ES parakstīja konvenciju, tā Orhūsas konvencijas struktūrām deklarēja un, apstiprinot konvenciju, atkārtoti apstiprināja, ka *“Kopienas institucionālajā un juridiskajā kontekstā (..) Kopienas iestādes konvenciju piemēros saskaņā ar pašreizējiem un turpmākiem noteikumiem par piekļuvi dokumentiem un citiem attiecīgajiem Kopienas noteikumiem jomā, uz ko attiecas konvencija”*.
- (9) Orhūsas regulā paredzētā administratīvā pārskatīšanas procedūra papildina Savienības vispārējo sistēmu par pārskatīšanu tiesā, un šī sistēma ļauj sabiedrības pārstāvjiem pieprasīt administratīvu aktu pārskatīšanu, iesniedzot tiešas pārsūdzības tiesā Savienības līmenī, proti, saskaņā ar LESD 263. panta 4. punktu un — saskaņā ar LESD 267. pantu — ar valsts tiesu starpniecību, kas ir neatņemama daļa no Savienības sistēmas atbilstoši Līgumiem. Šajā sistēmā būtiska loma ir valsts tiesu pilnvarām iesniegt prasību Eiropas Savienības Tiesā prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai saskaņā ar LESD 267. pantu. Saskaņā ar LESD 267. pantu dalībvalstu tiesas ir daļa no tiesā īstenotās ES tiesību aizsardzības sistēmas, kurā tās darbojas kā ES tiesību parastās tiesas¹⁸.
- (10) Ņemot vērā Komitejas paustās bažas lietā ACCC/C/2008/32, Komisija 2020. gada 14. oktobrī nāca klajā ar tiesību akta priekšlikumu¹⁹, kura mērķis ir grozīt Orhūsas regulu un par kuru līdztiesīgie likumdevēji neoficiāli vienojās dialogā 2021. gada 12. jūlijā. Grozītā Orhūsas regula tagad nodrošina, ka Savienības tiesību akti atbilst Orhūsas konvencijas noteikumiem par tiesu pieejamību vides jautājumos tādā veidā, kas ir saderīgs ar Savienības tiesību aktu pamatprincipiem un tās tiesā īstenotās pārskatīšanas sistēmu.
- (11) Atbilstības komiteju par politiskās vienošanās niansēm Komisija informēja 2021. gada 16. jūlijā, konsolidētu teksta versiju Komitejai iesniedza 2021. gada 23. jūlijā pēc tā apstiprināšanas COREPER un likumdošanas procedūras galīgo iznākumu, iekļaujot tekstu, kas publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, Atbilstības komitejai paziņoja [2021. gada xxx. oktobrī]. Tāpēc Pušu sanāksmes lēmumā būtu atzinīgi jānovērtē šie jaunie pasākumi un jāatzīmē, ka pēc to stāšanās spēkā ar tiem būs pilnībā ņemti vērā Atbilstības komitejas konstatējumi lietā ACCC/C/2008/32.
- (12) Lietā ACCC/C/2015/128²⁰ Komiteja savos 2021. gada 17. marta konstatējumos norādīja, ka ES pārkāpj konvenciju, jo tā nenodrošina sabiedrības pārstāvjiem piekļuvi administratīvām vai tiesas procedūrām, kas vajadzīgas, lai apstrīdētu lēmumus par Eiropas Komisijas veiktiem valsts atbalsta pasākumiem.
- (13) Atzīstot Komitejas paustās bažas un konstatējumus lietā ACCC/C/2015/128, Komisija kā daļu no kompromisa, kura rezultātā tika pieņemta pārskatītā Orhūsas regula,

¹⁷ http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/compliance/C2008-32/Findings/C32_EU_Findings_as_adopted_advance_unedited_version.pdf.

¹⁸ Tiesas (plēnuma) 2011. gada 8. marta atzinums 1/09 saskaņā ar LESD 218. panta 11. punktu “Vienotas sistēmas izveide strīdu izskatīšanai patentu jomā”, ECLI:EU:C:2011:123, 80. punkts.

¹⁹ COM(2020) 642.

²⁰ https://unece.org/sites/default/files/2021-03/C128_EU_findings_advance%20unedited.pdf.

sniedza paziņojumu, kurā tā apņēmas *“izanalizēt konstatējumu ietekmi un novērtēt pieejamās iespējas. Šo novērtējumu Komisija pabeigs un publicēs līdz 2022. gada beigām. Līdz 2023. gada beigām Komisija attiecīgā gadījumā nāks klajā ar pasākumiem šīs problēmas risināšanai, ņemot vērā ES un tās dalībvalstu pienākumus saskaņā ar Orhūsas konvenciju un noteikumus Savienības tiesību aktos par valsts atbalstu.”*

- (14) Konstatējumi lietā ACCC/C/2008/32 un ACCC/C/2015/128 Orhūsas konvencijas Pušu sanāksmes septītajai sesijai, kas notiks 2021. gada oktobrī Ženēvā (Šveice), tiks iesniegti ar Lēmuma VII.8f ²¹ projektu, ar ko tie iegūtu Orhūsas konvencijas oficiālas interpretācijas statusu un tādējādi kļūtu saistoši Pusēm un konvencijas struktūrām.
- (15) Tomēr attiecībā uz lietu ACCC/C/2015/128 saskaņā ar iepriekš minēto paziņojumu Savienībai būtu jāapņemas izanalizēt konstatējumu ietekmi un novērtēt pieejamās iespējas ES tiesiskās kārtības ietvaros un atbilstoši tās specifikai. Tam savukārt vajadzētu ļaut Komisijai pabeigt un publicēt paziņojumā minēto novērtējumu un attiecīgā gadījumā nākt klajā ar pasākumiem, kas vajadzīgi, lai risinātu Atbilstības komitejas aktualizēto problēmu atbilstoši paziņojumā norādītajiem termiņiem un ņemot vērā ES tiesiskās kārtības specifiku valsts atbalsta jautājumos. Tāpēc Savienībai turklāt būtu jāierosina Pušu sanāksmei vēl neapstiprināt lietā ACCC/C/2015/128 izdarītos konstatējumus, bet atlikt apstiprināšanu uz Pušu sanāksmes astoto sesiju,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kāda Orhūsas konvencijas Pušu sanāksmes septītajā sesijā Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz Lēmuma VII.8f projektu par to, kā Savienība pilda savus Orhūsas konvencijā noteiktos pienākumus lietā ACCC/C/2008/32, ir akceptēt iepriekš minēto lēmuma projektu un apstiprināt minētos konstatējumus. Tomēr Savienībai būtu jānodrošina, ka lēmumā ir atspoguļoti tālāk izklāstītie punkti.

- Lēmumā būtu atzinīgi jānovērtē tas, ka ES ir veikusi visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību konstatējumiem un saskaņā ar konvencijas 9. panta 3. un 4. punktu sniegtu attiecīgajiem sabiedrības pārstāvjiem piekļuvi tiesas iestādēm vides jautājumos. Turklāt lēmumā būtu jāprecizē, ka tad, kad visi pārskatītās Orhūsas regulas noteikumi būs stājušies spēkā, ES būs izbeigusi neatbilstību lietā ACCC/C/2008/32.
- Gadījumā, ja lēmuma projektā tiek atkārtoti norādīts, ka Atbilstības komiteja nepieņem prejudiciālā nolēmuma procedūru, tas būtu jānoraida. Ir svarīgi, lai lēmumā tiktu atzīta ES valsts tiesu kā ES tiesību parasto tiesu centrālā loma un lai prejudiciālo nolēmumu sistēma, kas paredzēta LESD 267. pantā, tiktu atzīta par derīgu pārsūdzības līdzekli.

2. pants

Nostājai, kāda Orhūsas konvencijas Pušu sanāksmes septītajā sesijā Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz Lēmuma VII.8f projektu par to, kā Savienība pilda savus Orhūsas konvencijā noteiktos pienākumus lietā ACCC/C/2015/128, vajadzētu būt tādai, ka tiek atzītas Atbilstības

²¹ <https://unece.org/environment/documents/2021/08/item-7-b-draft-decision-vii8f-concerning-compliance-european-union>.

komitejas paustās bažas un izdarītie konstatējumi. Turklāt lēmumā būtu jāatkārto Komisijas paziņojuma formulējums, kas 2021. gada 12. jūlijā sniegts pēdējā dialogā par Orhūsas regulas pārskatīšanu.

Saskaņā ar minēto paziņojumu:

“Komisija joprojām ir apņēmusies nodrošināt, ka ES pilda savas starptautiskās saistības jautājumos, kas attiecas uz Orhūsas konvenciju, un šajā saistībā atzīst Orhūsas konvencijas Atbilstības komitejas paustās bažas un konstatējumus, ko tā attiecībā uz valsts atbalstu 2021. gada 17. martā pieņēmusi lietā ACCC/C/2015/128²². Konstatējumos ES tiek aicināta “veikt nepieciešamos leģislatīvos, regulatīvos un citus pasākumus, lai nodrošinātu, ka Orhūsas regula tiek grozīta vai tiek pieņemti jauni Eiropas Savienības tiesību akti, kuru mērķis ir saskaņā ar konvencijas 9. panta 3. un 4. punktu skaidri nodrošināt sabiedrības pārstāvjiem piekļuvi administratīvām vai tiesas procedūrām, kas vajadzīgas, lai apstrīdētu lēmumus par valsts atbalstu, kurus Eiropas Komisija pieņēmusi saskaņā ar LESD 108. panta 2. punktu, bet kuri ir pretrunā ar ES tiesību aktiem par vidi.”

Komisija patlaban analizē konstatējumu ietekmi un novērtē pieejamās iespējas. Šo novērtējumu Komisija pabeigs un publicēs līdz 2022. gada beigām. Līdz 2023. gada beigām Komisija attiecīgā gadījumā nāks klajā ar pasākumiem šīs problēmas risināšanai, ņemot vērā ES un tās dalībvalstu pienākumus saskaņā ar Orhūsas konvenciju un noteikumus Savienības tiesību aktos par valsts atbalstu.”

Attiecīgi Savienībai būtu jāapņemas izanalizēt konstatējumu ietekmi un novērtēt pieejamās iespējas ES tiesiskās kārtības ietvaros un atbilstoši tās specifikai. Tai turklāt būtu jāapņemas minēto novērtējumu pabeigt un publicēt līdz 2022. gada beigām. Bez tam attiecīgā gadījumā tai būtu jāapņemas līdz 2023. gada beigām nākt klajā ar pasākumiem šīs problēmas risināšanai, ņemot vērā ES un tās dalībvalstu pienākumus saskaņā ar Orhūsas konvenciju un noteikumus Savienības tiesību aktos par valsts atbalstu.

Tam savukārt vajadzētu ļaut Komisijai pabeigt un publicēt paziņojumā minēto novērtējumu un attiecīgā gadījumā nākt klajā ar pasākumiem, lai Atbilstības komitejas aktualizēto problēmu risinātu paziņojumā norādītajos termiņos.

Tāpēc Savienībai turklāt būtu jāierosina Pušu sanāksmei vēl neapstiprināt lietā ACCC/C/2015/128 izdarītos konstatējumus, bet atlikt apstiprināšanu uz Pušu sanāksmes astoto sesiju.

3. pants

Par citiem mazāk nozīmīgiem grozījumiem, kuri ir saskaņā ar šā lēmuma pieeju, var vienoties, veicot koordināciju uz vietas un ņemot vērā iespējamās sarunas par Lēmuma VII.8f projektu.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

²²

Sk. https://unece.org/env/pp/cc/accc.c.2015.128_european-union, 132. punktu.

Brišē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*